༄ བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ལྟ་གྲུབ་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ་བཤད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་སྙིང་བསྡུས།

འདིར་གསལ་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་གཞི་འདི། རྒྱུན་སྤྱོད་སྤྱོལ་རྒྱུན་ལྟར་ལུང་ཚིག་སོགས་ཀྱི་སྦྲོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གཤེགས་སྙིང་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལྟ་གྲུབ་འཛིན་མཚམས་རྣམས་ཚིག་ཉུང་ངུས་གནད་བསྡུས་ཏེ་རིག་ཐིག་གི་ངོ་བོར་ལྟར་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་སྔ་འགྱུར་བའི་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གཞུང་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བཤད་ཡོད།

༡༽ རིགས་སམ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་སྟངས།

འདིར་ཁོ་བོའི་བརྗོད་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་གཞུང་ནི་བཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙོ་བོར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་བླ་མ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དག་ཡིན་པ་གསར་རྙིང་གི་མཁས་གྲུབ་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་གྲུར་དུ་སྣང་། སྔོན་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་རེས་སྙིང་པོའི་ངོ་བོར་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་དང་། གསལ་བ་ཁོ་ནར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་ངེས་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྣང་མོད།

འདིར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་སོགས་སྔ་འགྱུར་བའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བར་པས་སྙིང་པོའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པ་དང་། ཐ་མས་སྙིང་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པའི་ཁྱད་ཙམ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀས་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཚུངས་པས་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་བླ་ན་མེད་པའི་གཞུང་དུ་གྲུབ། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས། སྟོང་ཐུན་སེང་གེའི་ང་རོ་ལས། "དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐ་མར་བསྟན་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དག་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་པས། བར་པ་དང་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་སྐོར་རྣམས་དབྱེ་བསལ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་བཞེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ངེས་དོན་བྱས་ན་གཅིག་དྲང་དོན་བྱ་དགོས་པའི་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད།" ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་གཉུག་སེམས་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནས་བསྟན་པའི་གཤེགས་སྙིང་གཉིས་པོ་བསྟན་ཚུལ་དང་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཙམ་ལས་དོན་ལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བབ་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

༢ ༽སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།

རང་བཞིན་གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཚུལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་རིགས་པ་དྲུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞིའི་འོད་གསལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོས་སམ་གློ་བུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མེད་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གཞི་རིགས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དྲི་མ་དག་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ཡིན་པས། གཞི་ལ་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་བ་དང་འབྲས་དུས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་འོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ལས་གློ་བུར་བྲལ་དག་གི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་བཞེད་དེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི་གློ་བུར་དྲི་མ་དག་སྟོབས་ཁོ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ངལ་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ཟད་དོ། །

༣ ༽རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་འཇོག་ཚུལ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གོང་བཤད་ལྟར་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། འགྱུར་མེད་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གཞིར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཙམ་ལས་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་བརྟན་པ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་སུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། "སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །"ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་རྒྱུད་བླའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། "དེ་ལ་ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་མི་བདེན་པ། གང་མི་བདེན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན།" ཞེས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ལས་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་

གནད་ཀྱིས་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་འདིས་རྣམ་མཁྱེན་རྟག་པ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གཤིས་ལ་ཡེ་ནས་དབྱེངས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྱུར་དུ་མེད་པས། རྟག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྟག་པ་འཛོག་ཚུལ་དང་མི་འདྲའོ། །

༤༽རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རང་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་སྟོང་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ནི་གཞི་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཕྱོགས་རེར་འཛོག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་སོགས་སྤྱི་འགྱུར་བའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གནས་ལུགས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གིས་སྟོང་པའི་ཚ་ནས་རང་སྟོང་དང་། དེ་ཉིད་གློ་བུར་བའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚ་ནས་གཞན་སྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་ནི་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མིན་བཀའ་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་སེམས། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ལྟར་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བཤད་པའི་གཞན་སྟོང་དང་མི་འདྲ་བས། ཀུན་མཁྱེན་མི་རྒྱ་མཚོས་ངེས་སྒྲོན་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་སོགས་ནས་གཞན་སྟོང་ལ་དགག་པ་མཛད་པའང་ཡོད། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པའི་གཞན་སྟོང་ཟབ་མོ་ནི་སྙིང་པོའི་སྒྲོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཞན་སྟོང་ཁས་ལེན་སེང་གེའི་ང་རོ་དང་། གཙུག་སེམས་སོགས་ལས་གསལ་བར་ལྟར་རོ། །

༥༽རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། "གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་གཞི་ལམ་གཉིས་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅིང་། གཞིའི་གསལ་སྟོང་གཉིས་ལ་གཞིའི་རྒྱས་འགྱུར་དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེ་གཉིས་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚ་ནས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱུར་དགེ་བ་མཐའ་དག་ལ་ལམ་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་བཞེད། ཕྱི་མ་འདི་རིགས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་པ་མིན། དེ་ལྟར་རིགས་གཉིས་པོ་གཞི་ལམ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་བྲལ་འབྲས་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་རིགས་གཉིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་བྲལ་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཁོ་ནའོ། །

༦༽གཤེགས་སྙིང་དྲང་དོན་བཤད་པའི་ལུགས་ངོས་འཛིན་པ།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི

ལས་མཆེད་ཚུལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་སེམས་ཙམ་པ་ལས་དབུ་མའི་གཞུང་གི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྣང་། སེམས་ཙམ་པས་ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པས་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདོད་ལ། སྙིང་པོའི་མདོ་དག་ལས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོར་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་སེམས་ཙམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ཡི་དོན་དྲིས་པ་ལ། དེའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྙིང་པོའི་མདོ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་སོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དབུ་མ་འཇུག་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པར་དགོངས་སྲིད་ཀྱང་། འཇུག་པར་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། འཆད་ཚུལ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། “རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །”ཅེས་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་དགོངས་གཞི་གསུངས་པ་དེ་གཞན་དབང་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གིས་བསྟན་ཚུལ་དང་མི་འབྲེལ་བར་མ་ཟད། སྔ་རྒོལ་སེམས་ཙམ་པས་སྙིང་པོ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད། དེས་ན་མདོར་ཧྲིལ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་ཞུས་ན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་མེད་དོ། །

ཙླ་འདྲ་གཞི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྐོར་ལ་གཏམ་བཤད་ཀྱི་སྙིང་དོན་ཙུང་ཟད་དགོས་པའི་བཀས་སྐུལ་མ་ལྡོག་ཙམ་དུ། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་གྱི་མིང་ཙམ་འཛིན་པ་མཁན་པོ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་རང་དགོན་དུ་དཔེ་ཁྲིད་བགྱིད་པའི་ཞོར་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་༄གྲུབ་དབང་ཟླ་མའི་གདན་ས་ནས་ཡིག་ངོར་ཕབ་པའོ།།